

הערות בהלכות הקיץ - שיעור 663

- (א) **במחנה הקיץ** מי ששומע את הטעלפאן הציבורי מצלצל מצות גמילת חסדים שהשומע יגביהו וילך לקרוא את המבוקש דאף על דבר קטן שעושה כגון שפותח שדופק על הדלת מקיים מצוה דאורייתא של גמילת חסדים (פלא יועץ ערך חסד)
- (ב) **כשהיהודי הוא מומר** אין צריכין לקנו אצלו (שו"ת חת"ס סוף קל"ד) ואף במומר לתיאבון אין צריך ליתן לו צדקה (שו"ע הרב מזקי הגוף אות ח) ועיין בשו"ת תשובות והנהגות (ב - תת"ה) שהחזו"א הקפיד מאוד לקנות דוקא משומר שבת ולא לקנות אצל מחלל שבת ועיין ברש"י (זהר כ"ה - י"ד) שהביא מהתורת כהנים דכשאתה מוכר לא תמכור אלא לעמיתך שנאמר וכי תמכרו ממכר לעמיתך ומנין דכשהוא קונה לא תקנה אלא מעמיתך שנאמר או קנה מיד עמיתך וכ"כ בתשובת הרמ"א (סימן י"ד"ה יסוד הגזול) שאפילו אם אצל העכו"ם בזול אסור לקנות ממנו ונראה דאפילו צריך להוסיף עד שתות והעולם אין מקפידין אפשר משום דכשהמוכר יש לו כדי פרנסתו ורק מוכר ביקר כדי להתעשר אין חיוב לקנות ממנו ביוקר דחייך קודם (תשובות והנהגות)
- (ג) **מותר ליסע לדרך עם אשתו** וגם לקאנטרי מבלי שתטול האשה עמה כתובתה (בספר למעונות הקיץ דף ל"ו)
- (ד) **אסורה אשה בלבדה** לנסוע באוטו בהדרכים ושבילים הקטנים כשאיש מנהיג האוטו אבל בדרכים רחבים שעוברים ונוסעים שם לא שייך איסור יחוד
- (ה) **ליזהר שלא לשמוע קול זמר של אשה** ויש מקילים באשה שאינו מכירה (שו"ת מהרש"ג ג - ז) ועוד סניף להתיר אם כמה נשים מזמרים ביחד (שו"ת שרידי אש ז - י"ד) ועוד אם שומע בעל כרחו ואינו מכוון ואינו נוח לו (שו"ת תורה לשמה ז"ד) מ"מ צריך ליזהר שלא ישמע (שם דף כ"ה)
- (ו) **בילדות קטנות** שלא ראו דם נדות יש אומרים דאין איסור ובלבד שלא יכוון ליהנות מקולן (מ"ב ט"ה - י"ז) ועיין בכך איש חי (זא אות י"ג) דמיקל רק עד שש שנים (שם דף ג"ו)
- (ז) **מזוזות בבנגאלו אם יש חיוב** - עיין בשערים מצויינים בהלכה (ב - י"א הערה י"ג) שהביא השו"ת תרשיש שהם דאותם הנוסעים בימי הקיץ להכפרים לשאוף אויר פטורים ממזוזה והביא ראיה מהברכי יוסף דכשבורחים מדבר ושוכרים בתי נכרים אז אחר שלושים יום יניח מזוזה ולא יברך וכ"כ השדי חמד דלא יברך ולפי דברי האבנ"ז (ש"פ) אינם חייבים במזוזה וכן שמעתי דהאג"מ סבר דבעל הבנגאלו קלוני מחויב ולא השוכר וה"ה בערובי חצרות עושין בלא ברכה דכשאיין לו רשות לשנות רהיטי החדר ממקום למקום בכה"ג אין שם שוכר עליו אלא אורח ודעת רב משה שאין צריך עירוב חצרות בשו"ת באר משה (ז - פ"ו - פ"ט) ולכאורה יותר טוב להסיר המזוזות בסוף הקיץ משום שיש חשש של בזיון משום שאין אדם דר שם בחורף הפארטש (porch) שיש בו שתי מזוזות ומשקוף צריך מזוזה אמנם אם המזוזות עשוי רק לאחזוקי תקרה פטורה ממזוזה (הלכות הקיץ קל"ח)
- בנוגע אם לקבוע מזוזה** בתוך ל' יום או רק לאחר ל' יום י"א דיקבע מיד בלא ברכה וטוב שלאחר ל' יום יסירם ויחזור ויקבעם
- (ח) **הפריצות ברחובות** - עיין במסכת נדה (י"ג:) דהמביא עצמו לידי הרהור אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה ואיסור הסתכלות בעריות הוא אחד מכ"ד דברים המעכבים את התשובה (ברי"ף סוף יומא) ולהרבה פוסקים ההסתכלות הוא איסור תורה ועיין בטור (ח"ס ב) שמפרש דברי חז"ל "דהוי קל כנשר" לומר שתעצים עיניך מראות ברע ועיין בב"ח ובמהרש"ל שתפריש עצמך מן המקומות שתבוא בהם לידי ראיית דבר רע ומי דאית ליה דרכא אחרינא והולך דרך מקום פריצות מיקרי רשע (ז"ז ז"ז:) ולא מהני שיעצים עיניו (רשב"ם) והמקדש עצמו מלמטה מקדשין אותו מלמעלה (קובץ הלכות הקיץ ג"ז) ועיין בשו"ת רבבות אפרים (ה - תקנ"ב) דמי שאין לו מספיק ממון לשכור מונית לנסיעה במקום לנסוע באוטובוס המלאה פריצות שמותר לו לשכור מונית על חשבון מעות מעשר

- (ט) האשה רוצה לילך לההרים על הקיץ ובעלה אינו רוצה ליסע עיין באה"ע (ט - י"ג) דאם היא יצאה פטור מלפרנסה
- (י) מותר להשכיר לאחר באנגעלו שלו בלי הסכמת הבעלים אם לא שהותנה במפורש שאסור דלא נאמר הכלל דאין השוכר רשאי להשכיר רק במטלטלין (הלכות הקיץ דף כ"ה כשם שו"ת חבצלת השרון)
- (יא) קטנים שהשתמשו בחפצים של אחרים ושיברום אין אביהם חייבים לשלם (דף י"ט)
- (יב) כשנכנס להבאנגעלאו בתחלת הקיץ מצא מציאה יש חילוקים שונים אי חייב להחזירו לדייר האחרון אבל הא פשיטא שבעל הבית לא זכה בה בתורת קנין חצר עיין בספר הלכות למעונות הקיץ (דף כ"ו)
- (יג) אם אחד מבקש מחבירו שישאיל לו את הקאר שלו אין חיוב עליו להשאילו אף כשמקבל עליו כל ההוצאות (שם דף כ)
- (יד) גם ההולך בדרכים שבתוך הקאנטריס ברגליו או בקאר צריך לומר תפילת הדרך אם הולך ד' מיל
- (טו) דעת רב משה דיכול להוציא את חבירו בתפילת הדרך מדין שומע כעונה ויש חולקין (שם דף ל"ג)
- (טז) יש אומרים דהאב מחויב ללמוד בנו אף להשיט ע"ג מים (קידושין כ"ט) ועיין בשו"ת בנין ציון (ב - קכ"ה) דהשמיט הרמב"ם דין זה משום דפסק כהת"ק ולא כהי"א ועיין ברש"י הטעם דשמא יפרוש בספינה ותטבע ויסתכן אם אינו יודע לשוט וזה לא שכח כ"כ בזמננו ולכן יש מקום להקל
- (יז) אירע לו אונס שהוא מוכרח לעזוב ולחזור לביתו אינו חייב לשלם דמי שכיר רק לפי ערך הזמן שהיה דר שם (הו"מ של"ד - ה סג"ה) אמנם אם קבל השכר כולו א"צ להחזיר כלום ע"ש
- (יח) אין להשתמש בנייר דבק שמתדבקים עליו השרצים והעכברים שהרי מצטערים הרבה מזה ואף שמותר להרוג עכברים מ"מ יש לבחור המיתה הפחותה בצער
- (יט) תורת הסווימינג פאל - הפאל אין דינו כמרחץ שאין רוחצין בחמים ומותר ללמוד ולברך ברכות שם אם אין שם ערוה מגולה ונשים הרוחצות יש אוסרים לאשה אחרת לברכת שם שהרי טפח מגולה באשה ערוה (רמ"א ט"ה - ה) ויש מקילין וכן עיקר (מ"ב ט"ה - סק"ח)
- (כ) נוטל הטלית קטן מעליו זמן רב אם צריך לברך - עיין בשו"ע (ס - י"ד) דאם פשט טליתו אפילו היה דעתו לחזור ולהתעטף בו מיד צריך לברך והרמ"א כתב שאין מברכים אם נשאר עליו טלית קטן והמחלוקת תלוי אם ההפשטה הוי הפסק (מ"ב סקל"ו) ולכן כתב הבה"ל (ד"ה וי"ה) דהיוצא מבית המרחץ צריך ברכה שנית דאיכא הפסק גדול ויש מי שאומר עד ג' שעות נקרא מיד וכ"כ השו"ת חלקת יעקב (ב - ק"ה) ועיין בשו"ת ציץ אליעזר (י"ג - ד) שכתב בשם התורת חיים דאפילו אם מפסיקים טובא בין הפשיטה ולבישה אין מברכים כיון שדעתו לחזור וללובשם וכ"ש אם מוכרח לחזור וללובשם ועיין בשו"ת באר משה (ו - ה) ולמעשה הואיל ואנו קי"ל ספק ברכות להקל אין צריך לברך
- (כא) אם מותר לאשה להביא את בנה בן ג' שנים לסווימינג פאל לרחוץ בין הנשים הגרש"ז אויערבך פסק דיש להקפיד מג' שנים ואילך אולם בילדה עם האבא אפשר להקל יותר מפני שהיא לא רואה שום ערוה שם כי הגברים מכסים ערוותם ופשוט שעל הילדה יש להקפיד על לבוש צנוע עפ"י הלכות צניעות (ספר הליכות בת ישראל פרק ז - הערה ל"ט) והביא עוד מספר אמרי יושר שהחזו"א אמר בנידן דידן שאם יכולים לזכור הבן לכשיגדלו יש למנוע (מעשה של רב משה גרוסמאן) ועיין בתשובות והנהגות (ב - קל"ז) דלענין טפח מגולה דדעת המ"ב לאסור מבת ג' (הו"מ ט"ה צנה"ל ד"ה טפח מגולה) והחזו"א (סימן ט"ז - סק"ח) חולק שאין שיעור בשנים אלא כפי גודלם אבל היינו בגלוי טפח לבד לענין אמירת ד"ת כנגדה אבל לראות ילדה כמעט ערומה לכ"ע הזמן קודם אפילו להחזו"א ועיין בשו"ת שלמת חיים שהגאון רבי יוסף חיים זוננפלד מורה ג"כ שהשיעור מבת ג' והלאה